

ใบความรู้

เรื่อง “ลักษณะทางเศรษฐกิจของประเทศไทย”

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่มีรายได้น้อย มีฐานะยากจน ไม่มีโอกาสในการประกอบอาชีพเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องใช้ชีวิตแบบไม่ฟุ่มเฟือยและออมทรัพย์ด้วยความมัธยัสถ์เพื่อที่จะมีรายได้เหลือไว้สำหรับใช้จ่ายในยามจำเป็น เช่น ยามชราหรือเจ็บไข้ได้ป่วย รวมทั้งจำเป็นต้องจัดสรรเงินไว้สำหรับการบริโภคในอนาคตและการลงทุนที่จะช่วยเพิ่มรายได้

ลักษณะทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย สามารถสรุปได้ดังนี้

๑. การมีพื้นฐานจากภาคเกษตรกรรม นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อาชีพหลักของคนไทยคือเกษตรกรรม แรงงานส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรม ทำให้คนไทยสมัยก่อนมีรายได้จากภาคเกษตรกรรมมาก แต่หลังจากไทยเริ่มมีการพัฒนาอุตสาหกรรมนับตั้งแต่สมัยของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นต้นมา ทำให้อุตสาหกรรมและบริการมีการเจริญเติบโตมากขึ้น ประเทศไทยจึงไม่ต้องพึ่งผลผลิตทางการเกษตรดังเช่นในอดีต จากตัวเลขสถิติของสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือสภาพัฒน์ ใน พ.ศ. ๒๕๕๑ โครงสร้างการผลิตทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย สัดส่วนของภาคบริการมีมากที่สุด คือ ร้อยละ ๕๐ รองลงมาคือ ภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ ๓๘.๔ และภาคเกษตรกรรม ร้อยละ ๑๑.๖ ขณะที่ใน พ.ศ. ๒๕๕๑ จากข้อมูลของสำนักงานสถิติ โครงสร้างการจ้างงานของประเทศไทยในภาคเกษตรกรรมมีสัดส่วน ร้อยละ ๓๘.๓ นอกภาคเกษตรกรรมมีสัดส่วนร้อยละ ๖๑.๘ อย่างไรก็ตามประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ เช่น มีน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่เหมาะแก่การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์และเกษตรกรรมมีความรู้ ส่งผลให้ไทยผลิตสินค้าการเกษตรมากกว่าความต้องการภายในประเทศ จนส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารได้เป็นอันดับต้นๆของโลก สินค้าเกษตรที่สำคัญ เช่น ข้าว ข้าวโพด ยางพารา เนื้อไก่แช่แข็ง อาหารทะเล เป็นต้น

๒. การเป็นประเทศผู้ส่งออก ประเทศไทยพึ่งพาการส่งออกและเป็นแหล่งรายได้หลักสำหรับการเลี้ยงดูประชากรในประเทศ ทำให้เป็นประเทศที่มีการค้าระหว่างประเทศมากประเทศหนึ่ง สินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศ เช่น คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า ยางพารา อัญมณีและเครื่องประดับ เป็นต้น

๓. การเป็นประเทศที่ยังมีปัญหาความยากจนและช่องว่างทางรายได้ โดยรายได้ต่อหัวของประชากรอยู่ในระดับปานกลาง จากตัวเลขของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ใน พ.ศ. ๒๕๕๑ รายได้เฉลี่ยของประชากรไทยเท่ากับ ๑๐๐,๕๙๗ บาทต่อปี หรือ ๘,๓๘๓ บาทต่อเดือน ความแตกต่างทางรายได้ระหว่างคนรวยและคนจนมีมากปัญหาความยากจนนั้นไม่จำกัดเฉพาะความยากจนในเชิงเศรษฐกิจหรือรายได้ในการใช้จ่ายใช้สอย ในการดำรงชีวิต ความยากจนยังครอบคลุมถึงการขาดโอกาสในการศึกษา การรักษาพยาบาลที่ดี การขาดสิทธิเสรีภาพ การขาดโอกาสต่างๆ และมักเผชิญปัญหาความเสี่ยงและความไม่ปลอดภัยต่างๆด้วย ใน พ.ศ. ๒๕๕๐ ประมาณว่าสัดส่วนของคนจนในประเทศไทยมีประมาณร้อยละ ๘.๕ ของ

ประชากรและส่วนใหญ่ของคนจน คือ ประมาณร้อยละ ๘๘ ของคนจน อาศัยอยู่ในชนบท สัดส่วนของคนจน ในประเทศไทยลดลงอย่างรวดเร็วตามความเจริญทางเศรษฐกิจที่ช่วยให้ประชาชนโดยเฉลี่ยมีรายได้มากขึ้น

๔. เป็นประเทศที่มีปัญหาการกระจุกตัวของความเจริญ ประเทศไทยขาดการกระจายความเจริญไปสู่ ส่วนภูมิภาคและต่างจังหวัดเป็นอย่างมาก โดยมกราคมกรุงเทพมหานครเป็นเมืองเอกเพียงเมืองเดียวที่มีขนาด เศรษฐกิจเกินกว่า ๑ ใน ๔ ของประเทศ และถ้ารวมปริมณฑล จะมีขนาดสูงถึงเกือบร้อยละ ๔๕ ของประเทศ จึงมีความแตกต่างจากพื้นที่ที่เป็นแหล่งความเจริญรองๆ ลงมาเป็นอันมาก จากข้อมูลของสำนักงานสถิติ แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ระบุว่า ขนาดของเศรษฐกิจกรุงเทพมหานครและปริมณฑล คิดเป็นร้อยละ ๔๒ ของ เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

๕. เป็นประเทศที่พึ่งพาการนำเข้าพลังงาน โดยเฉพาะต้องนำเข้าพลังงานประเภทน้ำมันปิโตรเลียม ทำให้สูญเสียเงินตราออกนอกประเทศ เป็นจำนวนมากจึงมีความจำเป็นต้องอนุรักษ์และประหยัดการใช้ พลังงาน ตลอดจนการหาแหล่งพลังงานทดแทนโดยเร็ว

๖. เป็นประเทศที่ยังขาดแคลนสาธารณูปโภคและการคมนาคมขนส่งที่มีคุณภาพ โดยภาพรวม สาธารณูปโภคยังขาดคุณภาพที่ดี การคมนาคมขนส่งพัฒนาได้ไม่เท่าทันการขยายตัวของความต้องการของ ประชากร แต่ถ้าหากมีการพัฒนาการคมนาคมระบบรางให้ทั่วถึงจะสามารถช่วยกระจายความเจริญและทำให้ ประหยัดพลังงานที่ไม่สะอาดจากน้ำมันปิโตรเลียม

๗. เป็นประเทศที่ยังอ่อนแอด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างชาติเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ในแต่ละปีต้องนำเข้าเครื่องจักรและเทคโนโลยีการผลิตเป็นมูลค่ามหาศาล จึงจำเป็นต้องปรับปรุง เศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็ง ส่งเสริมการผลิตใหม่ๆ มีการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์และปรับปรุงการผลิตที่อาศัย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับฐานะของประชาชนส่วนใหญ่